

Myggeallergi eller irritation?

For nogle mennesker betyder mødet med myg så store hævelser og ubehag, at det går ud over deres generelle velbefindende. Men skyldes det så en allergi, eller er det blot irritation i huden? Det svarer Danmarks førende insektallergi-ekspert Holger Mosbech på her, hvor han også kommer med gode råd til, hvordan du forebygger de voldsomme reaktioner.

AF STINE RAMLYNG FOTO: COLOURBOX OG PRIVATFOTOS

Bzzzum bzzzum bzzumm. Klask. Vi har alle sammen prøvet det. At blive bidt af det lille flyvende bæst med den irriterende lyd og kløe som konsekvens. For nogen kan det lille bid dog oveni betyde, en arm der hæver til dobbelt størrelse, et øje der forsvinder bag en hævet kind eller en fod, der ikke kan komme ned i skoene. Og selv om det er nærliggende at tænke, at den voldsomme reaktion skyldes allergi, er det faktisk langt fra tilfældet.

– Der findes meget få mennesker, der er så allergiske over for myg, at de risikerer vejrtrækningsbesvær, nældefeber og hævelser i luftvejene. De voldsomme hævelser skyldes nærmere en overfølsomhed, der skaber en lokal betændelsestilstand, som dog ikke har noget med hverken bakterier eller virus at gøre. I fagsprog kalder vi det inflammation, siger overlæge Holger Mosbech, der til daglig arbejder som overlæge på Gentofte Hospitals Allergiklinik.

– Ofte har disse mennesker, der reagerer med store hævelser,

en generel sarthed i huden, og de vil typisk også opleve store hævelser, hvis de bliver stukket af bier eller hvepse, siger Holger Mosbech, der selv om området er dårlig belyst, har sin helt egen teori om, hvorfor nogle mennesker reagerer så voldsomt uden at være decideret allergiske.

Myggebid giver sjældent vejrtrækningsbesvær

– Min teori er, at det er de hvide blodlegemer, lymfocytterne, der spiller ind, så det er cellerne i blodet og ikke antistofferne, der reagerer på myggespyttet. Det er også derfor, at et myggebid kan klø og genere i så mange dage. Formentlig er det samme mekanisme, som den man oplever ved eksem. Reaktionen ser bare anderledes ud, fordi det, der reageres på, ikke ligger oven på huden, men kommer ind i kroppen. Men vi ved faktisk ikke så meget om området, og mygge-allergitests er heller ikke særlig gode, siger Holger Mosbech.

Mens myggebid ifølge overlægen mere er en afgrænset og spe-

VÆRD AT VIDE OM MYG

Myg er kendt for at suge blod, selv om det faktisk kun er hunmyg, der suger blod fra mennesker og dyr. Hun bruger meget avancerede metoder til at finde sine ofre. Udåndingsluft fra dyr eller mennesker indeholder en del kulddioxid og får hende til at flyve afsted. Hun flyver mod vinden og finder frem ved at følge afrets kropsvarme.

Der findes en allergitest (blodprøve) over for en enkelt dansk myggeart, men der findes mindst yderligere 20 arter i Danmark. Testen bruges sjældent, og der er et sted mellem få og ingen, der har reageret positivt på testen. Allergilægerne anbefaler ikke, at man bruger myggeallergitesten. Både fordi den er upræcis, og fordi man alligevel vil vælge at behandle på samme måde, hvad enten testen er positiv eller ej.

Forebyggelse er vejen frem

- Hav tøj på, der dækker huden.
- Brug myggemiddel til bar hud. Sundhedsstyrelsen har godkendt en stribe produkter i Danmark, som er ganske fine.
- Sov med net over sengen eller foran vinduet
- Køb myggespiraler og placér dem fx under spisebordet. De indeholder stoffer, som skræmmer myggene væk eller gør det svært for dem at finde et offer. Til gengæld skal du sidde midt i lugtskyen, hvis spiralen skal have en effekt.
- Spis antihistaminer forebyggende, hvis du ved, at risikoen for myggebid er stor, der hvor du skal hen.

Et myggebid har her fået en 5-årig børneankel til at hæve voldsomt og blive rød af betændelse i huden omkring.

Børn kan reagere anderledes på myggebid end voksne. Det lader til, at jo flere myggebid man har været udsat for i længere tid, desto bedre kan man håndtere biddene. Det betyder altså, at voksne generelt vil reagere mindre end børn og babyer på myggebid. Reaktionen bliver også ofte mindre i løbet af sæsonen. På billedet herunder ses en 6-årig drengearm, der er hævet til dobbelt størrelse pga. af ét enkelt myggebid.

cifik reaktion i huden omkring myggebiddet, kan allergi over for hveps og bi forårsage klassiske allergireaktioner som nældefeber, vejrtrækningsbesvær eller hududslæt andre steder end der, hvor du blev stukket.

– Vi taler om myggestik, men egentlig er der tale om bid, fordi myggene 'angriber offeret' med deres munddele og ikke med en brod. De spytter i det sår, de laver, for at forhindre at blodet størkner, når de skal suge blod, mens bier og hvepse stikker og sprøjter gift ind for at forsvare eller dræbe deres bytte, slår insektallergieksperten fast.

Tag antihistaminer før du tager på lejrur

Allergi eller ej, reaktionerne på bid fra det lille insekt kan virke uoverskuelige, især hvis det er børn, det går ud over. Børn kan nemlig reagere anderledes og meget mere voldsomt med store hævelser på myggebid end voksne. Det lader til, at jo flere myggebid,

man har været udsat for, desto bedre kan man håndtere biddene. Så hvad gør den kloge her i myggesæsonen?

– Første skridt er at give antihistaminer, når de voldsomme hævelser opstår. Hvis det ikke er nok, er næste skridt at give antihistaminer i hele myggesæsonen. Bliver du eller dit barn dårlig af et myggebid og får fx vejrtrækningsbesvær eller lukker hele øjet til gang på gang, så synes jeg, du skal kontakte lægen, som kan tage stilling til, om der skal gives smertestillende og inflammationshæmmende medicin som Ipren eller noget stærkere, fx binyrebarkhormon, siger Holger Mosbech.

– Mit bedste råd er, at du er forudseende og forbereder dig. Er dit barn overfølsom over for myg, og skal han eller hun på kanotur eller spejderlejr, hvor risikoen for myg er stor, så giv antihistaminer forebyggende og se, om det ikke kan hjælpe. Antihistaminer virker altid bedre forebyggende, end når skaden er sket. 🍀